

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ ГРУП РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ
5 - 6 КЛАСІВ, ЯКІ ЗДОБУВАЮТЬ ОСВІТУ ВІДПОВІДНО ДО НОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ З СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ
«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА, ДОБРОБУТ» (інтегрований курс))**

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з навчального предмета
«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА, ДОБРОБУТ» (інтегрований курс)
(за модельною програмою авт. : Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)**

Рівні навчальних досягнень	Бал	Характеристика навчальних результатів здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти		
		Піклування про здоров'я	Прийняття рішень для безпеки	Виявлення підприємливості та етична поведінка
Початковий	1	Учень (учениця) називає окремі поняття, що стосуються здоров'я та здорового способу життя.	Учень (учениця) розпізнає що таке безпека і небезпека, розпізнає речовини, які становлять загрозу в разі неналежного використання;	Учень (учениця) пояснює значення слова «добробут», розпізнає загальнолюдські цінності
	2	Учень (учениця) має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, з допомогою вчителя називає складові здоров'я та чинники, що впливають на здоров'я, знаходить інформацію в підручнику щодо безпечної поведінки в середовищі та розв'язання небезпечних ситуацій.	Учень (учениця) розпізнає ймовірні небезпеки природного, техногенного, соціального характеру і побутового походження; розпізнає небезпечних незнайомців.	Учень (учениця) знаходить інформацію щодо добробуту в різних джерелах, з допомогою вчителя оцінює надійність різних джерел інформації (ЗМІ, реклама, соціальні мережі), спілкується доброзичливо.

	3	Учень (учениця) розрізняє складові здоров'я, фрагментарно може пояснити значення кожного чинника, що впливає на здоров'я; розуміє складові здорового способу життя; намагається дотримуватись здорового сну та збалансованого харчування, одягається, зважаючи на погоду.	Учень (учениця) визначає потенційні небезпеки навколишнього середовища (дорожній рух, забруднення, хімічні речовини, ультрафіолетове випромінювання), небезпечні рослини, тварини, гриби.	Учень (учениця) використовує запропоновані вчителем способи досягнення цілей, визначає власний тип сприйняття інформації; може відтворити тільки частину інформації за допомогою малюнків або підказок, може етично порівнювати результати своєї роботи за зразком бо за допомогою вчителя.
Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя дає визначення окремих понять, розрізняє прояви булінгу і кібербулінгу, виявляє позитивне ставлення до здоров'я, дотримується окремих правил здорового способу життя, знає основні симптоми хвороби і визнає важливість профілактики захворювань.	Учень (учениця) описує ситуації потенційних небезпек довкілля, розрізняє, коли переконують з позитивними чи негативними намірами, виявляє ризики неналежного поводження з домашніми, бездомними, дикими тваринами.	Учень (учениця) спілкується вербально та невербально; дотримується принципів спілкування на рівних, пояснює необхідність власної відповідальності за поведінку в громадських місцях та свій добробут.
	5	Учень (учениця) вміє складати власний розпорядок дня, намагається дотримуватися його, розрізняє інфекційні і неінфекційні захворювання, їх симптоми, потенційні небезпеки дорожнього руху	Учень (учениця) обирає корисне для безпечного життя; обирає засоби захисту для занять спортом та активного відпочинку; уникає місць підвищеної небезпеки (горища, дахи, підвали тощо), знає	Учень (учениця) визначає свої потреби, бажання, інтереси, цілі, власні цінності й цінності родини; за допомогою вчителя і батьків створює плани щодо досягнення успіху в навчанні, спорті, побуті; розпізнає

		для здоров'я, діє за алгоритмом у небезпечних ситуаціях, використовуючи інформацію, що міститься в тексті інструкції.	правила поведінки пасажирів, пішохода, велосипедиста, правильно читає дорожні знаки, розмітку.	поведінку, дружню до довкілля; розуміє, що люди різні; розуміє, що добро потрібно робити з дитинства; вирізняє ознаки доброчинності та милосердя.
	6	Учень (учениця) виокремлює інформацію, аналізує власну поведінку і її наслідки для здоров'я, пояснює наслідки недотримання здорового способу життя; протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції і неповаги щодо себе та інших осіб, вміє викликати рятувальні служби і повідомляти необхідну інформацію.	Учень (учениця), дотримується правил поведінки задля власної безпеки, розрізняє риси характеру, що допомагають чи заважають навчатись, пояснює наслідки недотримання здорового способу життя на основі інформації, що міститься в різних текстах, використовує перевірену інформацію для прийняття рішень щодо вибору повсякденної поведінки.	Учень (учениця) аналізує і систематизує свої потреби, бажання, інтереси, цілі, цінності та власний поступ, виявляє чуйність до тих, хто потребує допомоги; розуміє цінність милосердя та доброчинності для людей.
Достатній	7	Учень (учениця) обирає безпечний спосіб життя з користю для власного здоров'я; пояснює наслідки свого вибору поведінки для збереження здоров'я, дотримується розпорядку дня; розрізняє місця підвищеної небезпеки, намагається уникати їх, розпізнає приклади дружньої поведінки, визначає	Учень (учениця) розуміє власну відповідальність за поведінку в різних ситуаціях, толерантно ставиться до поглядів, переконань, інтересів і потреб інших осіб, що не загрожують безпеці; поводить згідно правил під час екскурсій, подорожі в природу; прогнозує наслідки власних дій при спілкуванні з	Учень (учениця) впевнено спілкується та ефективно співпрацює для досягнення результату; виконує обов'язки і поважає власні права і права інших; виконує різні ролі у класі, обирає безпечні товари та продукти, термін придатності яких не впливає на якість стану; співпереживає іншим людям; визнає право інших на

		причини конфліктів.	незнайомими людьми.	вираження почуттів; бере участь у заходах доброчинності.
	8	Учень (учениця) розуміє обмеженість ресурсів здоров'я, обирає корисне для здорового життя, визначає форми поведінки, які приносять задоволення; приймає власні темпи вікових змін в організмі як вияв норми та необхідність допомоги фахівців у разі виникнення запитань; виконує вправи для гарної постави та вправи для збереження зору; дотримується правил безпеки під час епідемій, розуміє як подбати про себе наодинці у природі; використовує побутову техніку без шкоди для здоров'я.	Учень (учениця) розрізняє хімічні речовини, які становлять загрозу в разі неналежного використання здійснює безпечний шопінг, використовує безпечні нікнейми та паролі; разом з дорослими прогнозує наслідки комунікації у віртуальному світі; передбачає вплив на власне здоров'я неналежне використання цифрових пристроїв.	Учень (учениця) розуміє важливість навчання для успішного майбутнього, реалізує плани щодо досягнення успіху має хобі та наполегливо досягає успіхів; аналізує власне навчання, розрізняє причини успіхів та невдач, пояснює необхідність власної відповідальності за поведінку в громадських місцях та свій добробут, розуміє для чого використовують гроші, чому важлива зайнятість та освіта;
	9	Учень (учениця) висловлює оцінні судження про стан власного здоров'я і власну поведінку в різноманітних ситуаціях, намагається розв'язувати конфлікти конструктивним способом, знає як надавати долікарську допомогу у разі погіршення	Учень (учениця) визначає емоційні та соціальні зміни, які відбуваються під час переходу в загальну середню школу, встановлює зв'язки потенційних небезпек довкілля зі здоров'ям і безпекою людини, самостійно встановлює ризики спілкування	Учень (учениця) розрізняє законні джерела доходів для свого віку; раціонально розпоряджається власними грошима за участю дорослих; обирає продукти та товари за показниками якості, термінів придатності; обґрунтовує необхідність ощадливого

		самопочуття чи травматизму, виконує найпростіші дії.	у віртуальному світі	використання природних ресурсів; описує цінність дружби та спілкування під час переходу в основну школу.
Високий	10	Учень (учениця) приймає рішення щодо здорового способу життя; обґрунтовує чому відпочинок важливий для успішного навчання; протидіє агресії щодо себе та інших осіб, моделює надання першої домедичної допомоги в разі вуличного травматизму, харчового отруєння, поганого самопочуття.	Учень (учениця) застосовує формули безпеки у надзвичайних ситуаціях; висуває гіпотези щодо наслідків власних дій у надзвичайних ситуаціях; поводить безпечно під час спілкування у віртуальному просторі	Учень (учениця) розуміє що таке особистий простір, поважає свій і чужий особистий простір; розуміє важливість добрих стосунків між дівчатами та хлопцями, розуміє цінність докладених зусиль дорослих для отримання доходів і прибутку.
	11	Учень (учениця) свідомо веде здоровий спосіб життя, виконує профілактичні заходи для збереження власного здоров'я, приймає рішення щодо надання самопомоги та допомоги іншим особам в разі травмування.	Учень (учениця) бережливо ставиться до власного майна та майна інших осіб; поважає недоторканість чужого майна, приймає емоційні та соціальні зміни, які відбуваються під час переходу в загальну середню школу, обирає моделі поведінки, що не загрожують безпеці.	Учень (учениця) розуміє принципи формування бюджету родини; заощаджує воду, тепло та електроенергію; використовує інформацію на маркувальних знаках, обгортках для безпечного використання харчових і промислових товарів, усвідомлює важливість сортування сміття; розуміє етичні правила.
	12	Учень (учениця) популяризує здоровий спосіб життя серед однолітків, наводить зважені аргументи корисного впливу	Учень (учениця) моделює послідовність дій у небезпечних ситуаціях (загубився у природі,	Учень (учениця) обирає поведінку для задоволення, радості враховуючи як свої інтереси, так і оточуючих,

		на здоров'я складових здорового способу життя; керує емоціями та підтримує гарний настрій для збереження здоров'я, загартовується; робить свідомий вибір між спортом та фізичною культурою, знаходить баланс чергування видів діяльності моделює надання першої домедичної допомоги в разі НС	вибухонебезпечні речовини; місця підвищеної небезпеки у містах і селах, під час екскурсії, у натовпі) моделює кроки задоволення власних потреб з урахуванням своїх можливостей та можливостей інших осіб, свідомо дотримується правил поведінки задля власної безпеки, здійснює самоаналіз власних вчинків, заохочує інших діяти згідно правил.	визначає потребу повторної переробки вторинної сировини, відбирає об'єкти для вторинної переробки, проєктує корисні речі зі вживаних матеріалів; виявляє підприємливість у досягненні мети (пошуку секцій, участі в конкурсах, для прогулянок тощо); дотримується етичних правил при занятті спортом та дозволяям; доводить, що безпека і добробут є підґрунтям успішного майбутнього.
--	--	--	--	---